

PAŃSTWOWY POWIATOWY**INSPEKTOR SANITARNY**

08-500 Ryki, ul. Poniatowskiego 2

tel. (81) 8651637, fax (81) 8651637

E-mail: psse.ryki@pis.gov.pl;<http://psse.ryki.pis.gov.pl><http://psse.ryki.nbip.pl>SMK
28.03.2018
Wielki

Ryki, dnia 26.03.2018 r.

ONS – HK.721/99/18

Ocena obszarowa jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie gminy Dęblin

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rykach, działając na podstawie art.4 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o państwowej Inspekcji Sanitarnej w związku z §23 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017 r. poz. 2294) dokonał oceny obszarowej oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi za 2017 r. na terenie gminy Dęblin.

Wykaz producentów wody zaopatrujących ludność oraz dostarczających wodę z indywidualnych ujęć jako część działalności handlowej:

- Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Dęblinie, ul. Towarowa 2 D, które zaopatruje mieszkańców gminy Dęblin z dwóch wodociągów zbiorowego zaopatrzenia oraz części sieci indywidualnego ujęcia wody znajdującego się na terenie JW w Twierdzy
- JW Dęblin Twierdza, która posiada 1 indywidualne ujęcie wody, zaopatrujące małą część mieszkańców miasta Dęblin, zakłady pracy, obiekty handlowe.
- Allmiz Sp. z o.o. Dęblin, ul. Stawska 231 nadzoruje 1 indywidualne ujęcie wody, które zaopatruje budynki Chłodni Allmiz.

W tabeli poniżej przedstawiono dane dotyczące przedmiotowych wodociągów:

Nazwa wodociągu	Produkcja w m ³ /d	Liczba zaopatrywanej ludności w wodę	Sposób uzdatniania/dezynfekcja	Ocena jakości wody na koniec 2017 r.
Wodociąg zbiorowego zaopatrzenia Dęblin ujęcie Jagiellońska	1354	11141	Odżelazianie, odmanganianie	Przydatna do spożycia
Wodociąg zbiorowego zaopatrzenia Dęblin ujęcie Wiślana	338	4157	Odżelazianie, odmanganianie	Przydatna do spożycia
Ujęcie indywidualne Dęblin Twierdza	10	360	Odżelazianie, odmanganianie	Przydatna do spożycia
Ujęcie indywidualne Chłodnia Allmiz	86	0	Odżelazianie, odmanganianie	Przydatna do spożycia

W 2017 roku ludność w gminie Dęblin zaopatrywana była w wodę przeznaczoną do spożycia z 2 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia oraz 1 ujęcia indywidualnego na terenie JW Dęblin Twierdza. Woda z drugiego ujęcia indywidualnego tj. Chłodni Allmiz wykorzystywana jest jedynie na potrzeby zakładu.

Z wody wodociągowej o kontrolowanej jakości w gminie Dęblin korzystało ok. 15547 osoby, co stanowi 92,97 % ludności gminy. Na koniec 2017 r. z wody wodociągowej o niekwestionowanej jakości korzystało 100% konsumentów.

W ramach nadzoru prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rykach oraz wewnętrznej kontroli jakości wody prowadzonej przez administratora wodociągów i podmioty posiadające indywidualne ujęcia wody pobrano łącznie 47 prób wody w kierunku oznaczeń mikrobiologicznych oraz 34 próby w kierunku oznaczeń fizykochemicznych.

W trakcie 2017 r. w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w Dęblinie ujęcie Wiślana zanotowano jednorazowe przekroczenie parametru mikrobiologicznego tj. stwierdzono obecność enterokoków kałowych w liczbie 1 jtk/100 ml w jednym punkcie na sieci. Po dokonaniu analizy ryzyka zdrowotnego, biorąc pod uwagę rodzaj i stopień zanieczyszczenia uznano, iż podwyższenie w/w parametru mikrobiologicznego nie stwarzało istotnego zagrożenia dla zdrowia i możliwe było do usunięcia w krótkim czasie poprzez podjęcie przez administratora wodociągu natychmiastowych działań naprawczych, obejmujących dezynfekcję wody oraz poinformowanie konsumentów o dezynfekcji wody i zmianie jej jakości organoleptycznej. Skuteczność podjętych działań administrator wodociągu potwierdził prawidłowymi wynikami badań wody.

W indywidualnym ujęciu wody Dęblin Twierdza stwierdzono jednokrotne przekroczenie parametru mikrobiologicznego, a mianowicie w jednej z pobranych próbek stwierdzono obecność bakterii grupy coli w liczbie 2 jtk/100 ml. Po dokonaniu analizy ryzyka zdrowotnego, biorąc pod uwagę rodzaj i stopień zanieczyszczenia oraz wprowadzenie dezynfekcji wody przez administratora ujęcia, uznano, iż podwyższenie w/w parametru mikrobiologicznego nie stwarzało istotnego zagrożenia dla zdrowia. Kontrolne badanie wykazało, że jakość wody spełnia wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia.

W indywidualnym ujęciu Chłodni Allmiz zanotowano, trwające 7 dni, przekroczenie parametrów mikrobiologicznych, a mianowicie w pobranej próbce wody stwierdzono obecność bakterii grupy coli w liczbie 7 jtk/100ml, enterokoków kałowych w liczbie 1 jtk/100ml. Wydano decyzję stwierdzającą brak przydatności wody do spożycia przez ludzi ze względu na w/w zanieczyszczenia. Po przeprowadzonych przez administratora wodociągu działaniach naprawczych jakość wody uległa poprawie i spełniała wymogi rozporządzenia Ministra Zdrowia w związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rykach wydał decyzję o przydatności wody do spożycia przez ludzi. Ponadto odnotowano również jednorazowo przekroczoną wartość mętności wynoszącą $7,2 \pm 2,2$ NTU oraz podwyższone wartości związków wynoszące: żelaza 1050 ± 210 $\mu\text{g/l}$ i manganu $60,3 \pm 6,0$ $\mu\text{g/l}$. Po dokonaniu analizy ryzyka zdrowotnego, biorąc pod uwagę rodzaj i stopień zanieczyszczenia uznano, iż podwyższenie w/w parametrów nie stwarzało istotnego zagrożenia dla zdrowia, jednak mogło wpływać na jakość organoleptyczną wody. Po przeprowadzonych przez administratora wodociągu działaniach naprawczych jakość wody uległa poprawie.

Bakterie grupy coli zostały uznane za odpowiedni wskaźnik mikrobiologiczny jakości wody do picia ze względu na łatwość wykrywania i oznaczania w wodzie. Bakterie grupy coli nie powinny występować w dostarczanej uzdatnionej wodzie. Stwierdzenie ich obecności w wodzie sugeruje nieodpowiednie jej uzdatnianie, wtórne zanieczyszczenie lub nadmierną zawartość substancji odżywczych w uzdatnionej wodzie.

Obecność *enterokoków jelitowych* stanowi dowód niedawnego skażenia wody odchodami. Wykrycie tych drobnoustrojów powinno skłaniać do dalszych działań, w pobierania kolejnych próbek wody i poszukiwania potencjalnych przyczyn jej zanieczyszczenia, takich jak niewłaściwe uzdatnianie wody lub uszkodzenie systemu dystrybucji.

Nadmienia się, że woda o wysokiej mętności może chronić mikroorganizmy znajdujące się w wodzie przed działaniem środków dezynfekcyjnych i może powodować wzrost bakterii. Zaleca się aby mętność wody była utrzymywana na możliwie najniższym poziomie, głównie ze względu na jej

znaczenie dla jakości wody pod względem mikrobiologicznym, jak też pogorszenie się cech organoleptycznych wody.

Natomiast *żelazo* jest jednym z najpowszechniej spotykanych metali w skorupie ziemskiej. Żelazo w wodzie może pochodzić z gruntu, ze ścieków, przemysłowych, jak też z korozji rur i zbiorników. Żelazo jest niezbędnym pierwiastkiem w żywieniu człowieka jako składnik krwiotwórczy, a dziennie zapotrzebowanie jest zależne od płci, wieku, stanu fizjologicznego oraz przyswajalności. Pierwiastek ten sprzyja również wzrostowi „bakterii żelazowych”, które czerpią energię z utleniania jonów żelazawych do żelazowych i wyniku tego procesu wewnątrz rur osadza się szlamowata wyściółka. Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami zawartość żelaza w wodzie nie powinna przekraczać 200 µg/l.

Mangan, podobnie jak żelazo, jest jednym z najbardziej rozpowszechnionych metali w skorupie ziemskiej i wodach naturalnych. Pochodzi z resztek roślinnych, z gleby oraz zanieczyszczeń, głównie przemysłowych. W przypadku kontaktu z tlenem mangan tworzy nierozpuszczalne tlenki, które mogą powodować powstawanie niepożądanych osadów i problemy z barwą wody w systemach wodociągowych. Wartość zalecana, ustalona ze względów zdrowotnych dla manganu równa 0,4 mg/l, jest wyższa niż próg akceptowalności wynoszący 0,1 mg/l.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rykach w 2017 r. nie otrzymał zgłoszeń o reakcjach niepożądanych związanych ze spożyciem wody na terenie gminy Dęblin.

W stosunku do administratora wodociągów zbiorowego zaopatrzenia zlokalizowanych na terenie gminy Dęblin, nie wszczynano postępowania administracyjnego, natomiast w stosunku do właściciela ujęcia indywidualnego Chłodni Allmiz wszczęto postępowanie w związku ze stwierdzeniem w/w przekroczeń mikrobiologicznych.

Działania naprawcze podejmowane przez administratorów polegały jedynie na okresowej dezynfekcji wody, jak również płukaniu sieci wodociągowych.

Administratorzy wodociągów wykonali badania wody ze wszystkich istniejących ujęć w zakresie wstępnego monitoringu substancji promieniotwórczych tj. radonu, izotopów radu: Ra- 226 i Ra- 228 oraz trytu. Nie stwierdzono przekroczeń w przedmiotowym zakresie.

Biorąc pod uwagę wszystkie wyniki badań wody przeznaczonej do spożycia, wykonanych w 2017 r., dostarczanej mieszkańcom gminy Dęblin oraz mając na względzie, że stwierdzone przekroczenia były krótkotrwałe, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rykach stwierdza, że na koniec 2017 r. wszystkie wodociągi dostarczały wodę o jakości zgodnej z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia (Dz. U. 2015 poz. 1989) w związku z czym jej jakość była bezpieczna dla zdrowia konsumentów.

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w Rykach
Grażyna Rybak

Otrzymują:

1. Burmistrz Miasta Dęblin, ul. Rynek 12, 08-530 Dęblin
2. Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., ul. Towarowa 2D, 08-530 Dęblin
3. A/a